

SULINERMI ATUKKANUT TAAGUUTIT
tarnikkut atukkanut tunnganerusut

OQAASILERIFFIK

Sulinermi atukkanut taaguutit

Tarnikkut atukkanik tunnganerusut

© Oqaasileriffik 2006

Ilioqqarnera: Tegnestuen Tita

Naqinnera: Athene Grafisk, Albertslund

ISBN: 87-990324-1-4

Oqaasileriffik/Sprogsekretariatet

Postboks 980

3900 Nuuk

Kalaallit Nunaat

Oqarasuaat +299 34 58 33

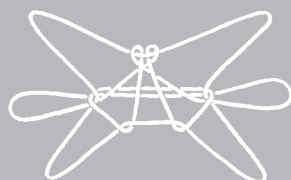
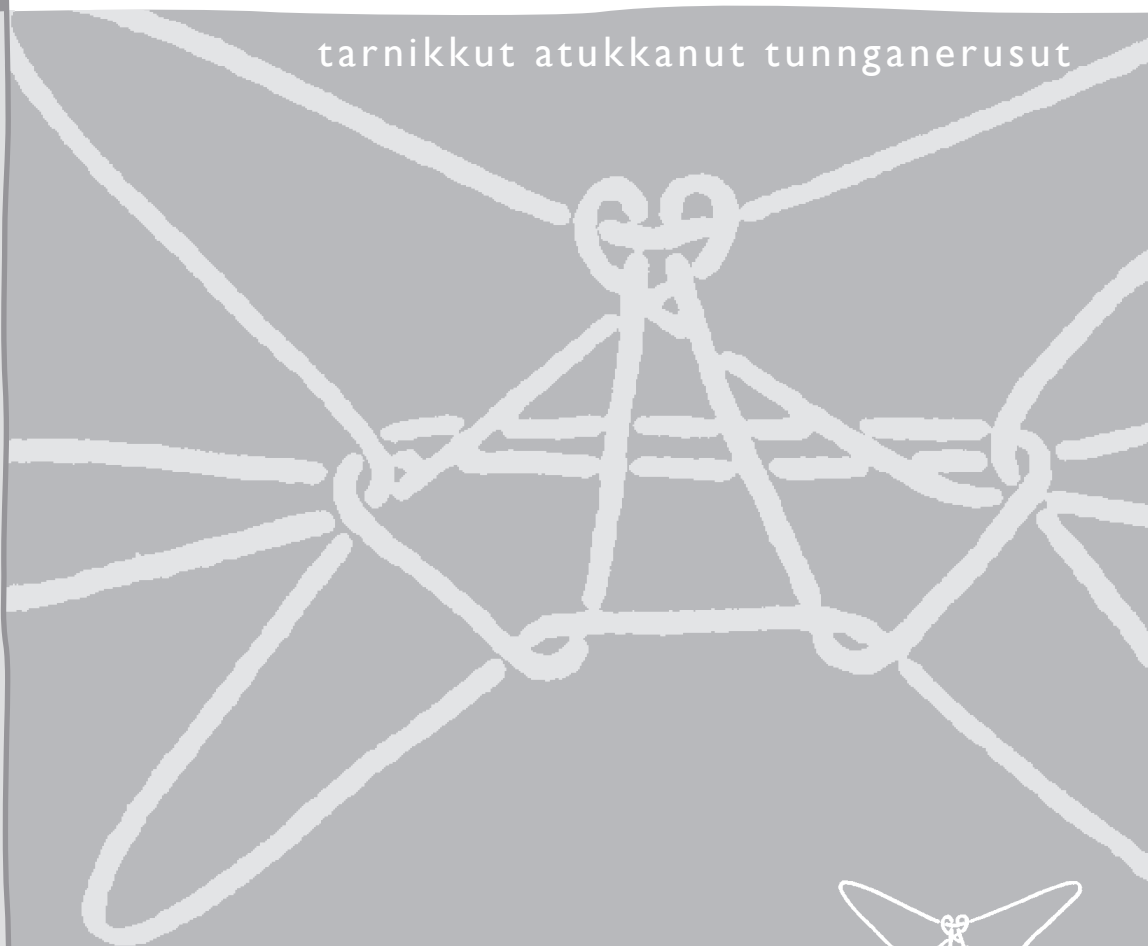
Allakkasuaat +299 32 73 42

E-mail: oqaasileriffik@gh.gl

Nittartagaq: www.oqaasileriffik.gl

SULINERMI ATUKKANUT TAAGUUTIT

tarnikkut atukkanut tunnganerusut

OQAASILERIFFIK

Siulequt

Suliffigissaasut ataatsimiititaliaata siulittaasuata Ulla Lyngep aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup pisortaata Arnaq Grønvoldip saaffiginnissutaatigut Oqaasiliortut aalajangerneratigut Oqaasileriffiup **Sullivinni taaguusersuutit - sullivinni tarnikkut pissutsinut tunnganerusut** suliakkiuppaa ukioq 2001.

Suliffigissaasut aqqutigalugit aningaasaleeqataasut:

- Suliffigissaasut kr. 95.000
- NunaFonden kr. 50.000
- SIK-p Qaammarsaanermut Ilinniartitaanermullu Aningaasaateqarfia kr. 15.000

Cand. mag. Bolatta Vahl BA Lisathe Møller Kruse-lu aqqjissuisuupput. Taakku sullivinnut tunngasunik allakkiat (ass. inatsisit) aallaavigalugit kalaallisut danskisullu taaguutit nalunaarsorlugit aallartippaat. Kingorna taaguusersuineramik nunarsuarmioqatigi-inni atornegartumik immikkut ilinniakkatik tunngavigalugit nalilersuineq annertusiartortippaat.

Sullivinni taaguusersuutit – sullivinni tarnikkut pissutsinut tunnganerusut suliffeqarfinnut tamanut atuutussanngorlugit suliaapput. Taaguusersuusiornep siunertaraa sullivinni taaguutit assigiinnerusumik annertunerusumillu atortitaalernissaat. Siornatigut pineqartumut ataatsimut taaguutit arlariit atornegartarsimapput, soorlu danskisut taaguut overbelastning taaneqartarsimagaluarpoq ima; *sualuppallaamik artorsartitsineq* imaluunniit *ilungersuatitsivallaarneq*, taaguusersuut malillugu maanna aalajangersimamumik *artukkiineq*-mik taaneqartalerpoq.

Pineqartumut ataatsimut taaguutit assigiinngitsut atornegartarnerat ajoraluartumik ilaatigut paatsoortitsinermik kinguneqarsinnaasarpoq, ilaatigut akisusinnaasumik navialissutaasinnaasumillu. Tamakku pinngitsoortinniarlugit taaguusersuutit suliaritinnerqarput.

Taaguutit nassuiaataallu Oqaasiliortunit akuerisaapput. Aamma malugeqqunarpog oqaatsinut politikkimik nassuiaammik innersuussutigineqartumik, tassa kalaallit oqaasiini taaguusersuutininik nutaanik pileriartortitsisoqassasog, piviusunngortitsiartorneq suliap matuma aqqutissiomaguttaaq.

Sullivinni taaguusersuutit – sullivinni tarnikkut pissutsinut tunnganerusut kalaallit oqaasiisa oqaluttuarisaaneranni pingaartorujussuuvog. Tassami taaguusersueriaatsit nutaanerpaat maleqqissaarlugit suliaavog, ass. taaguutit nassuiaatillu immikkoorteqqissaagaapput nassuiaammilu uteqqiinerit pinngitsoortinneqarsimallutik. Naatsorsuutigisari-aqarpoq taaguusersuutit siunissami taaguusersuuserinermik suliaqartussat aallaavigilluartassagaat, tamannalumi nunatsinni pisariaqartinneqarluarpog.

Suliap immikkuullarissuunera pissutigalugu aallaqqaataaniilli sullivinni avatangiisinik suliallit assigiinngitsut suleqataaqqullugit piserineqartarput, soorlu sullivinni isumannaallisaanermik suliallit, qatserisartut, isumannaallisaanermik pikkorissaanermik suliaqartartut, sulinermik ilinniartfinni ilinniartitsisut assigisaallu. Tassunga tunngasuni qujassutissaqarfigaavut: Nuummi Qatserisartut: Niisi Frederiksen; KANUKOKA Peter Olsen, Nuummi Saviminilerinermik Ilinniartfimmik ilinniartitsisoq Pavia Jensen; BA Inge Seiding, Nuuk, mag. art., Ph.D. Eva Jørgensen; cand. pæd. psyk. Ruth Blytman Nielsen; cand. psych. Inuk Bourup-Nielsen.

Carl Chr. Olsen
Oqaasileriffik

A

aalajangeeqataasinnaaneq

maleruagassat malillugit sulisut sullivanik sunneeqa-taasinnaannerat imaluunniit (sulisitsisoq peqati-galugu) aalajangiisnaanerat, suliati aalajangersi-manerusut isumaqatigiissutaasimasut imaluunniit suleqatigiinnermut malittarisassat tunngavigalugit
medbestemmelse

aallussisinnaannginneq

suliassamik aalajangersimasumik sivisunerusumik aallussisinnaajunnaarneq
koncentrationsbesvær

adrenalini

inuup uippakajaarneranit tartut sanilequtaasa patia-nit hormonini pinngortartoq
adrenalin

ajutooriataarsinnaaneq

sulitilluni tassangaannartumik ajoqusersinnaaner-mut naliliineq
ulykkesrisiko

akerleriinneq

unammillernerit imaluunniit isummat, piumasat sulialluunniit assigiinngitsut atuuttut
konflikt

akisussaaffik

1) pisussaaffik, nanertuut, pisuussut

2) suliassap anguniakkalluunniit naammassineqar-nissaannut akisussaassutut pisussaaitaaffeqartitaa-neq
ansvar

akisussaaffimmik agguassineq

1) suliffeqarfimmi sulisut akornanni kikkut sunik pisussaaffeqarnerannik allassimaffik nalunaarsuif-filluunniit

2) anguniakkap naammassiniarnerani suliassat suut kia suliarissaneraanik allattuiffik
ansvarsfordeling

alarneqarneq

immikkoortitaaneq, ataatsimoornernut ilaatinne-qannginneq
udstødning

allamik suliffeqalerneq

sulisup allamik suliffeqalernera, allamik atorfinin-nera imaluunniit allamik suliaraqalernera
jobskifte

allanngorartumik piffissalimmik sulineq

ullormi suliartorfik soraarfillu sulisup nammineer-luni qaqugu pissanersut aalajangersinnaavai, suli-neq piffissani aalajangersimasuni pisinnaavoq (soorlu arfineq marluniit pingasunut imaluunniit qulingiluaniit tallimanut), piffissami aalajangersi-masumi sulisarnerup akerleraa, tassami piffissami aalajangersimasumi sulisartut suliartortarmata soraartarlutillu piffissami aalajangersimasumi, soorlu arfineq pingasuniit sisamanut
fleksibel arbejdstid; flextid

allanngoriartorneq

1) suliffeqarfimmi allanngortitsineq, suliati inger-lanneqarnerisa nutarternerisigut, suliffeqarfiup aaqqissuunnerata allanngortinneratigut, suleriaatsit nutarternerisigut, ass. suliffeqarfiit ataatsimoortin-neqalernerisigut, aqutsisut allanngornerisigut, il.il.

2) suliffeqarfimmi allanngortiterinerit ingerlanne-qarnerat aqunneqarnerallu (makku allanngortinne-qarneranni; suliati ingerlanneqarnerisa, suliffeqar-fiup aaqqissuussaannerata, suleriaatsinik nutarteri-neri)

forandringsproces

allannguisariaqarneq

suliffeqarfimmi allanngortoqalerneranik, imaluun-niit allanngortoqangajalerneranik ilimasunneq (ilaatigut allannguinerit piumasaqaataasinnaapput, sioorasaarinerusinnaapput, takorluugaasinnaallu-tilluunniit), makku allanngortinneqarsinnaapput; suliati ingerlasarneri, suliffeqarfiup aaqqissuunnera, suleriaatsit nutarsarneri

forandringspres

allannguutaasinnaasunut piareersimaneq

suliffiup allanngornera malillugu, soorlu angunia-gassat suliassalluunniit allanngornerini (aaqqiis-suussinerup allanngortinnerata kingunerigajutta-gaa, suliffeqarfiit ataatsimuulernerisigut, aqutsisut allanngornerisigut, il.il.) allanngorsinnaassuseqar-neq allanngorusussuserlu

forandringsparathed

anguniagaq ersernerluttoq

suliassap siunertaa imaluunniit suliassap suliarinerani suut anguniarneqassanersut ersernerluttut imaluunniit erseqqissumik nalunaarutigineqarsimannngitsut
uklare mål

anguniakkat erseqqissut

suliassat anguniagassalluunniit erseqqarissut paa-sinartullu, pisortanit taakkuluunniit suleqatigalugit suliarineqarsimasut
klare mål

annilaarnartorujussuarmik pisoqariataarnera

suliffimmi tarnikkut sakkortuumik sunnerneqar-neq imaluunniit misigisaqarneq, ”tarnikkut tupaq-qarujussualernermik” kinguneqarsinnaasut, ass. sulitilluni sioorasaartinneq imaluunniit annersaa-sumik takusaqarneq, suliffimmi ajoqusertoqarnera imaluunniit imminortoqarnera
chokerende begivenheder

aqutsisut ineriartornissaat anguniarlugu oqaloqatiginninneq

suleqatigiinnut naalakkap pisortaatalu ataatsimiit-tarnerat pilersaarusiorduagaq piffissami aalajanger-simasumi pisartoq, ass. ukiumoortumi), ataatsi-miinnermi aqqissuulluakkamik piareersarluakka-millu oqaloqatigiinnikkut qulakkeerneqartarpoq naalakkap imminut nalilernera aqutsisullu nalilernera, naliliinnermi pineqartup ineriartortitsinikkut anguniagassaasa pilersaarutaasalu takussutissaqa-lernissaat anguniarneqartarpoq, ataatsimiinneq pi-lersaarutit isumaqatigiissutigisimasat (suut oqallisi-gineqassanersut, naalisaaneq qanoq isikkoqartinne-qassanersoq, il.il.) malillugit ingerlanneqartarpoq
lederudviklingsamtale (LUS)

artukkerneqarnermit ataavartumik sunnerneqarneq

artukkigaanermi qisuariaatit kingunera ataavartoq taamaaginnalersimasorluunniit (tassa qaangigasa-saangitsoq)
kronisk belastningsreaktion

artukkigaanermi qisuariaatit kinguneri

sulinermi artukkiissutit pissutaallutik napparsima-lernermik ersertoqarnera, napparsimalerneq, misi-gissutsitigut qisuariarneq, pissusilersornerilluunniit allangornerat
belastningsreaktioner

artukkiineq

suliassiissutit suliarisinnaasamit annertuallaamik piumasagaatitallit imaluunniit suliassartaqarpal-laartut
overbelastning

artukkiissutit ersiutaa qaangerneqarsinnaangitsoq

sulinermi artukkiissutit pissutaallutik sivisuumik ataavartumilluunniit napparsimalernermik erserto-qarnera, napparsimalerneq, misigissutsitigut qisua-riarneq, pissusilersornerilluunniit allangornerat
belastningsreaktion, kronisk

assigiiamik periaaseqarneq

assigiiaginnavissumik, nukillaarsarnartumik suli-neq, suliat assigiiaginnartut imaluunniit aalaari-aatsit assigiiaginnartut atorlugit (aamma takuuk: suliaq assigiiartoq)
monotoni

atorfiup imarisai

suliassanik, akisussaaffinnik, pisinnaatitaaffinnik allanullu atorfimmut suliffeqarfimmiluunniit sumi inissisimanermut nalunaarsuiffik, nalunaarsuiffik nalinginnaasumik allagaasarpoq
stillingsbeskrivelse

attassineq

uippakajaarnerup artukiissutilluunniit ”attassin-naanerat” imaluunniit qaangerniarnerat
coping

attaveqatigiiinneq

(allakkatigut, oqalunnikkut imaluunniit oqaatsinik atuinani, tassa timi atorlugu paasissutissiineq kaler-ri Saarinerluunniit) paasissutissat imarisat imaluun-niit inuit akornanni paasissutisseeqatigiiinneq, qaammarsaqatigiiinneq aamma/imaluunniit kalerri-saareqatigiiinneq
kommunikation

atuuffiit imminnut assortuuttut

inuup pissusilersuutigiumaagassaattut naatsorsuu-tigisamut naappertuutinnngitsut imaluunniit assi-giinnngitsunik marlunnik amerlanerusunilluunniit suliaqartussatut naatsorsuutigineqarneq
rollekonflikt

avataaniit siunnersuineq

tarnikkut pissutsinut tunngasutigut imaluunniit aaqqissuussinermut tunngasutigut suliffeqarfiup suliffeqarfiulluunniit immikkoortortaata ikiornerqarnera, ass. avataanit siunnersortimit
ekstern rådgivning

C

coaching

1) siunnersuineq, sungiusaaneq (timersortartut sungiusarnerminni atorajuttarpaat)

2) oqaloqatigiinneq atorlugu sungiusariaaseq/siunnersueriaaseq ”imminut ikiornissamat ikiorsiineq”, ajornartorsiutip qaangnerrisaanut inernileriikka-mik siunnersuuteqarani oqaloqatigisap misilittagai takorluugaalu tunngavigalugit ikiorsiineq
coaching

E

ersinngitsumik akerleriinneq

unammilleqatigiinnerit imaluunniit akerleriinnerit pissutsit piusut (suli) tamanut ersilinngitsut
konflikt, skjult

ersittumik akerleriinneq

suliffeqarfimmi isumaqatigiinnginnerit, oqqannerit anneruniunnerillu
konflikt, åben

H

hormonit uippakajaartitsartut

timip akui assigiinngitsunik sunniuteqartartut, tartut sanilequtaata patianiit aniatinneqartartoq (adrenalin) imaluunniit tartut sanilequtaata ameraasaaniit aniatinneqartartoq (kortisol), tarnikkut timikkuluunniit artukkiiisoqartillugu timip akui seerisarput
stresshormoner

I

iliuseqarsinnaaneq

suliffeqarfimmi inissisimaneq pissutigalugu qanoq iliuseqarsinnaaneq, piginnaaneqarneq, pisinnaatitaaffeqarneq, assigiinngitsunilluunniit qinigas-saqarluni periarfissaqarneq
handlemulighed

iliuseqarsinnaannginneq

(pisortatigoortumik) piginnaasaqarfiup annikippal-laarnera pissutaalluni piumasarisap piviusunngor-tinneqanngitsoortarnera
magtesløs

iliusissanik pilersaarusiaq

siunissami suliassat nassuiarneqarneri, tassani pi-neqarlutik suliassat suut aallartisarneqassanersut, taakkulu tulleriiaarneri kimillu suliarineqassaner-sut nalinginnaasumik (eqqarsaatigilluarlugit) alla-ganngorlugit nalunaarsugaasartut
handleplan; handlingsplan

illuatungeriissitsineq

inuit marluk, imaluunniit amerlanerusut akerleriit (inimeeqatigiissillugit) oqaloqatigiissinneqarnerat
konfrontation

illugiilluni oqaloqatigiinneq

1) naligiilluni oqaloqatigiinneq

2) illugiilluni oqaloqatigiinnermi oqaloqatiginnittup oqaloqatigisallu tusarnaarnissaa paasinissaalu pingaarluinnartuupput
dialog

immikkoortiterilluni suliaqarneq

immikkoortiterilluni sulineq, ass. sammisat, pitsaassutsit, angissutsit, qalipaait il.il. tunngavi-galugit
sorteringsarbejde

imminut tatigineq

nammineq piginnaasanik sapinngisanillu tutsuigin-ninneq; imminut tatigineq
selvtillid

ineriartorfiusinnaasut

suliniuteqarfiit, pissutsit, suliniutit, ass. aqutseriaat-sit, suliassap piareersarnera, suleqatigiit ineriartor-nissaannik siunertaqarluni periarfissaqartitsineq
udviklingsmulighed

ineriartornissaq anguniarlugu oqaloqatigin-ninneq

sulisumik oqaloqatiginneriaaseq aaljangersima-soq, suleqataasup suliffimmini suleqatiginnermilu siunissami periarfissai piginnaasaatalu annertusi-neqarnissaanut tunngasunik imaqartooq
udviklingssamtale

ingutsineq

piaaraluni imaluunniit piaarinani nutaarsiassanik oqaluttuarneq imaluunniit paasissutissiineq, nutaarsiassat paasissutissallu ilaatigut salluliornerusarput, inummiillu inummut ingerlasarlutik
rygtedannelse

inip aaqqissuunneratigut naleqqussaaneq

suliniut, pilersitaq, suliffiup isikkussaanic aaqqiisut (taamaalillunilu ass. suleriaatsimik allanngortisisinnaasoq)

indretningsmæssig foranstaltning

innimiilliorneq

pissusilersorneq, inummut ajuallatsisisartumut suliniut, eqqunngitsuliortartumut imaluunniit pineqartumut narrujuumminartumik iliuuseqarneq
krænkende handling

inoqatinut attaveqannginneq

1) suleqatigisanut akuttunngitsumik attaveqarani, kisimiingaatsiartarluni sulisarneq

2) ataatsimoortunut ilaatinneqannginneq

social isolation

inoqatinut attaveqarneq

allanik suleqateqarluni imaluunniit qanitaqarluni sulineq, ass. suleqatinik

social kontakt

inuleringeq

inunnik sullissineq

suliassat pingaarnerit inunnik sullissinertallit, ass. ilinniartitsisut, peqqissaasut

menneskerelateret arbejde

inunnik suleqateqarfiusoq

suliffik inunnik allanik suleqateqarfiusoq

menneskerelateret arbejde

inunnik sullissineq

inuleringeq

suliassat pingaarnerit inunnik sullissinertallit, ass. ilinniartitsisut, peqqissaasut

menneskerelateret arbejde

inuttut assigiinnigissutit

inuit ataasiakkaat assigiinnigissutaat, inuit immi-niussusii

individuelle forskelle

inuttut ineriartorneq

paasinninnermik, ilisimasanik, piginnaasaqarfinnik kajuminnermillu annertusisitsineq imaluunniit peqarnerulerneq

personlig udvikling

inuttut inooqatigiinnertigullu sullivimmi pissutsit

1) suliffeqarfimmi sulisut akornanni pissutsit pinngitsooranilu piumasaqaatit

2) [isuma atorneqarajuttoq] sullivinni tarnikkut atugarisat assigaa

psykosocialt arbejdsmiljø

inuttut tapersersorneqarneq

1) tapersineq, akuersarneq ass. aalajangiussamut

2) iluarinnineq, nersorinnineq, ersarissumik isumaqataanermik takutitsineq ass. iliuuserineqartumut

opbakning

inummarissaatit

timip tarnilluunniit sulineranik annertusisitsisartut, aamma/imaluunniit eqeersitsisartut, ass. nakorsaatit, kaffi, il.il.

stimulerende midler

isumannaallisaanermi sinniisoq

suleqatigiit sinnerlugit suliffimmi pissutsinut tungasunik suliaqartussatut, suleqatigiit akornanni qinerneqarsimasoq, isumannaallisaanermut sinniisup ilaatigut makku sulinermi ajoqusertoqannginnissaa anguniarlugu suliassarai; nalilersuinerit, nalunaarsuinerit, sullivinni pissutsinik nakkutiginninnerit

sikkerhedsrepræsentant

isumannaallisaanerup tungaatigut

aaqqissuussineq

inatsisini allassimasut malillugit sullivimmi pissutsit peqqissutsimut ajoqusiinnnginnissaat ajutoortoqannginnissaalu anguniarlugit aaqqissuussineq, inunnit assigiinnigitsunit, sulisitsisumit, aqutsisunit isumannaallisaanermi sinniisunit kiisalu gruppinit makkunanga inuttaqartinneqartoq; isumannaallisaanermut gruppinit kiisalu isumannaallisaanermut ataatsimiitalianit, pinngitsoorani suliarineqartussa

sikkerhedsorganisation

isumannaallisaanerup tungaatigut sullissineq

ajutoornissat peqqissutsikkullu ajoquteqalernissat pinaveersaartinniarlugit aqutsisunit isumannaallisaanermilu sinniisunit suliarineqartartut, suliffimmi pissutsinut inatsisini allassimasut malillugit *sikkerhedsarbejde*

isumaqanngissuseq

inuunermik iluaaginninneq, ass. suliffimmi suliasat imarisaasa naammaginanginnerat pissutaalutik *meningsløshed*

isumassuineq

1) inummut ass. aliasuttumut paasinninnermik, soqutiginninnermik, tuppallersaanermik takutitsineq

2) inummut ass. ikiortarialimmut ikiuineq, paaqqinninneq, illersuineq, nakkutiginninneq, siunnersuineq *omsorg*

K

kaammattoqatigiinneq

inuit marluk amerlanerilluunniit ajornartorsiuteqarnermi ikioqatigiinnerat, ass. suliambut tunngasumik ikorfartoqatigiinneq *gensidig støtte*

kajumissuseq

1) inummik pissusilersortitsisoq iliortitsisorluunniit imaluunniit inuup soq taama pissusilersorneranik paasinarsitsisoq

2) pisortat suliniutaat sulisut ataatsimut anguniagaqarneranni sulisunut ataasiakkaanut kajumilersitsisoq *motivation*

kalerrisaarutit inummit nassartarissat

sulisup radiukkut nassartakkakut nassitsilluni ikiortissamik pissarsiorsinnaanera, ikiortissarsiorneq radiup nassartakkap toortagaata naqinneratigut pisarpoq, ass. radiut sulisunit napparsimasunik nukersorsinnaasunik sullissisunit imaluunniit paarnaarussanik sullissisunit atorineqartartut *personbårne alarmsystemer*

kisimiilluni sulineq

1) allanut attaveqarani sulineq, ass. nukissiorfimmi nakkutillisuus, aalisartut

2) sulisitsisup suliakkiinera malillugu artornarsinnaasumik imaluunniit ulorianarsinnaasumik allanit ikiorneqarsinnaanani tapersorsorneqarsinnaanani luunniit sulineq, ass. illuliorfinni sanasut, peqqisaasut angerlarsimaffinnukartartut *alenearbejde*

M

malersuineq

pimmatiginninneq

nuanninngitsumik inummut aalajangersimasumut pissusilersoqattaartarneq ass. anaasisarnerit, qunusiarinnittarnerit, aterusilersuisarnerit, ilaginnik-kumannngittarnerit, qaqqaaqalaarinnittarnerit, pineqartup annerusumik annikinnerusumilluunniit piaaraluni ajortumeernissaa imaluunniit nikassar-nissaa siunertaralugu

mobning

malitassiat

suliffeqarfimmi malittarisassat, ileqquliussat, peri-aatsit allassimangitsuugajuttartut

spilleregler

mamarliineq

inuit inummut aalajangersimasumut ajortumik isumaqalersinnissaat anguniarlugu, innimiilliorluni imaluunniit salluliorluni oqallisiginninneq

bagvaske

mianersuuteqqissaagassamik suliagarneq

suliassat (pisariaqartumik) peqqissaarussassat imaluunniit annikitsuinnarmik aalariartarluni suliffiusussat

præcisionsarbejde

misigissutsit aninneqartut

misigissutsit ersaringaaramik allaat inunnit allanit malugineqarsinnaasut, ass. kamanneq, aliasunneq imaluunniit nuannaarneq

følelsesmæssige udbrud

misigissutsitigut malunniutit

misigissutsit ”pissusissamisoorut” ajortumik sunnerneqarsimanerisa ilisarnaataat

følelsesmæssige symptomer

misigissutsitigut nukillalaarneq

1) misigissutsit annertuut sakkortuulluunniit aqquasaareerlugit qasorujussuarneq

2) inuit qanippallaarlugit qasulerneq qasoqqaler-nerlu

følelsmæssig udmattelse

misigissutsitigut qisuariaatit

avataanit sunnerneqarnerup kingunerisaanik pissu-silersuutikkut ersertoq, ass. kamanneq, aliasunneq imaluunniit nuannaarneq

følelsmæssige reaktioner

misigissutsitigut tunuarsimaarneq

tarnikkut qisuariaatit misigissutsinik takutit-sinnginneq inunnillu allanik attaveqannginneq, ”imminut mattunneq”

følelsmæssig tilbagetrækning

N

naammagisimaarinninneq

suliamik naammagisimaarinninneq sulinermi suliat (tamaasa) nalilerneranni nuanner-sumik ajunngitsumillu misigisimaneq

tilfredshed; arbejdstilfredshed

nakkarsaaneq

ataavartumik kamassarineq, illaruaatiginninneq, nikassaaneq imaluunniit innimiilliorneq

chikane

nakuuserfigineqarsinnaaneq

timikkut tarnikkulluunniit nakuuserfigitinnikkut ajutoornissamut qanoq qanitsiginermut nalilersui-neq

voldsrisiko

nalaatsinerlussimasunut ikiueqqaarneq

ajornartorsiummik, ajutoornermik, sakkortuum-milluunniit pisoqarsimatillugu, ass. toqusoqarsima-tillugu, soraarsitaanermi, ajutoortoqarneraniluun-niit qaangiiniarnermi, tarnikkut ikiorneqarneq

krisehjælp

nalaatsinerlussimasunut katsorsaaneq

ajortumik, alianartumik imaluunniit sakkortuum-mik pisoqarsimatillugu, soorlu toqusoqarsimatil-lugu, avinnermi, soraarsitaanermi, ajutoortoqarne-raniluunniit piffissaq sivisoq atorlugu tarnip pis-susiinnik ilisimasallip katsorsaanera

kriseterapi

nalaatsinerlussimasunut pinasuartumik

ikiueqqaarneq

sakkortuumik pisoqarsimatillugu tarnip pissusiin-nik ilisimasalimmit allamilluunniit ikiortinneqapal-lanneq (”tarnikkut ikiueqqaarneq”)

krisehjælp, akut

naleqqussariartorneq

suliffeqarfimmi allanngortoqarnerani piffissap su-liarisallu ingerlanerat, suliffiup pequtsersornera, suliassat piareersarnerat, anguniagassat aqutseri-aatsilluunniit allanngornerat eqqarsaatigalugit

omstillingsproces

naleqqussarsinnaasuseqarneq

suliffeqarfiup allanngornera malillugu naleqqussar-sinnaaneq, suliffeqarfiup allanngornera anguniak-kat allanngornerannik imaluunniit suliassat allan-ngornerannik kinguneqartoq, suliffeqarfiup allan-ngornera ilaatigut makkuninnga patsiseqarajuppoq; aqqissuussaanerup allanngornera, suliffeqarfiit kattunnerat, pisortat taarsernerat il.il.

omstillingsevne

napparsimasumut attaveqarneq

suliassat imaluunniit piffissaq suliffiup ilaa, ass. nakorsat peqqissaasulluunniit napparsimasunik oqaloqatiginninnerat imaluunniit inimi isersimaqa-tiginninnerat

patientkontakt

neriuutaaruteqqaneq

tunniutiinnerneq, siunissamut neriuteqannginneq, suliffimmi suliassat suliarinissaasa imaluunniit ul-lormut angumerisassat ajornartorsiutiginerat

følelse af håbløshed

nersorinninneq

1) qujaniut, suliamik nersorinninneq

2) akuersaarneq

anerkendelse

nikallunganeq

tarnikkut atugarliorneq; nikallunganeq, taaqqunganeq, matoqqaneq
nedstemthed

nikassaaneq

pisimasunik pissutsinilluunniit ajortisaarutinik, nikanarsaarutinik eqqartuineq pineqartup piginnaasaannik sapinngisaannilluunniit tatiginnikkunnaarnermik kinguneqartumik
nedsættende omtale

nukiit sukannerat

nuki/nukiit eqikkarnerat atajuartuq, anniarnermik kinguneqarsinnaasoq, tarnikkut atugarisat pissutaagajuttarput ass. annilaanganeq, uippakajaarneq, tuparujussuarneq
muskelspænding

nukillalaarneq

tunniutiinnarnermik imaluunniit nukissaqannginermik misigineq
afmagt

nukissaarunneq

1) tarnikkut atukkat, suliffimmut, atuartitanut, sultitanut suliffimmut attuumassuteqartunut tunnius-sassaarunneq

2) sivirusumik timikkut tarnikkullu nukillalaanganeq, sivirusumik uippakajaarsimanerup imaluunniit sullivimmi tarnikkut atugarisat kingunerisinnaasaat
udbrændthed

nutaamik aaqqissuussineq

suliffiup aaqqissuussaanerata allanngortiternera, aqutseriaatsip suliffeqarfimmi suliassat tunngavigalugit inissitsiterisimanerit, immikkoortortat isumaginnittoqarfiillu allanngortinneqarneri
omstrukturering

O

oqaatsitigut siorasaarineq

oqaatsit, ass. unnerluussineq, suaartarneq, isus-sunneq inummik allamik ajortumeeriniarnermik imaluunniit pillaaniarnermik paasisitsineq
verbal trussel

P

peqqarniitsumik pissusilersorneq

1) sorraatsumik, peqqarniitsumik inupalaattut nipeqarluni pissusilersorneq

2) suliffeqarfimmi sulisut akornanni imminuinnaq eqqarsaatigaluni pissusilersornerit
rå tone

peqqissutsikkut ajoquserneq

timikkut tarnikkulluunniit peqqissutsip tamakkiisumik imaluunniit ilaannik ataavartumik ajoquserneq
helbredsskade

peqqissutsikkut ajorseriarneq

timip tarnilluunniit peqqissusiata ajortinnera
helbredsførringelse

piareersimaneq

tarnikkut atukkat, imaluunniit atugarineqalersimasut, ass. piareersarnikkut anguneqarsimasut, isummakkut suliamik naammassinninnissamik piareersimaneq aalajangiisinnaanerluunniit
parathed

piffissamik naatsorsuillaarsinnaajunnaarneq

napparsimalluni timikkut sananeqaatit allanngornerannit piffissamik paasinninnerup allanngornera
svækket tidsopfattelse

piffissap ingerlarna

ullup unnuallu agguataarnera, piffissat aalajangersimasut uteqattaarfigineqartartut, avatangiisinit, ilaqtannit inuiaqatigiinnillu aalajangigaaq
social tidsrytme

piffissaq suliffiusoq

1) ullup unnuallu ingerlanerani piffissaq suliffittut atorneqartartoq

2) nalunaaqutap akunneri suliffimmiiffissatut naatsorsuussat
arbejdstid

piginnaasaqarneq

1) piukkunnarsarsimassuseq, tassani pineqarlutik ilisimasaqarneq ilisimasallu atornissaanik pigisaqarneq, ass. suliamut tunngatillugu piginnaasaqarneq

2) qanoq iliuseqarnissamut imaluunniit aalajangi-sinnaanermut pissaaneqarneq imaluunniit (pissusaatitaaffeqarluni) piginnaassuseqarneq

kompetence

piginnaatitaaffiit agguataarneri

kia aalajangigassat sorliit akisussaaffiginerannik nassuiaat

kompetencefordeling

pilersaaruserneq

suliassap imaluunniit suliassat suliarilinnginneranni piareersarneq, suliassap suliassalluunniit qanoq suliarineqarnissaat tassani isummerfigineqartarput, suleriaasissaq sorleq atorneqassanersoq, qassinit suliarineqassanersoq, il.il.

planlægning

pimmatigininneq

malersuineq

nuanninngitsumik inummut aalajangersimasumut pissusilersoqattaarneq ass. anaasisarnerit, qunusiarinnittarnerit, aterusilersuisarnerit, ilaginnikkumanngittarnerit, qaqqaqqaalarinnittarnerit, pineqartup annerusumik mikinnerusumilluunniit piaaraluni ajortumeernissaa imaluunniit nikassarnissaa siunertaralugu

mobning

pisooq sakkortoog

pisimasooq, ass. ajutoorneq, avatangiisinut inunnulluunniit sakkortuumik sunniisooq; imaluunniit ajutoornermik annilaarnartorujussuarmilluunniit pisooqariataarneranut takunnittuuneq imaluunniit annersartinneq

voldsom hændelse

pissusilersorneq

inuup iliusia imaluunniit qanoq pissusilersornera

adfærd

pissusilersuutikkut qisuariaat

inuup iliuserisartagaasa pissusiataluunniit allanngorneri, pissutsinit atugarisanilluunniit aalajangersimasunik sunnerneqarsimanermit pissuteqartut

adfærdsmæssige reaktioner

pissusilersuutitigut malunniut

inuup ajoquteqarneranut imaluunniit arlaatigut sunnerneqarsimaneranut ilisarnaatit inuup iliუსiatigut imaluunniit pissusilersorneratigut takuneqarsinnaasut, iliutsit pissusilersuutillu naatsorsuutigineqarsinnaasumit imaluunniit pineqartup ukiuinut, inuiaqatigiilluunniit pissusiannut naleqqiullugu allaanerusarput. Inuit pissusilersornikkut malunniutillit napparsimasutut pissusilersorsinnaapput

adfærdsmæssige symptomer

pissusissamisuunngitsumik pissusilersorneq

iliuseq pissusilersornerluunniit, naatsorsuutigineqarsinnaasumit imaluunniit pineqartup ukiuinut, inuiaqatigiilluunniit pissusiannut naleqqiullugu allaanerusooq

adfærdsførstyrrelser

piukkunnassuseq

suliassap suliarinissaanut imaluunniit suliffiup suliffiginissaanut tunuliaqut, tunngavik piginnaasaqarnerlu

kvalifikation

piumasaqaatit annertuallaat

1) suliap nassuiarnerata/imarisaata sulisullu tarnimigut aamma/imaluunniit sulinermigut piginnaasaanut naleqqutinnginnera

2) sulisumut suliamut tunngatillugu naatsorsuutigineqartut aamma/imaluunniit piumasaqaatigineqartut naalakkamit imaluunniit sulisumit namminermit, piginnaasanit, sapinngisanit pikkorissutsimilluunniit annertunerujussuit

krav, for høje

piumasaqaatit annertuut

1) suliap nassuiarnera/imarisaata sungiussilluarsimamermit, misilittagaqarluarnermik ilinniarluarsimamermilluunniit piumasaqaatitalik

2) sulisitsisumit imaluunniit sulisumit namminermit anguniagassatut naatsorsuutigineqartut

krav, høje

piumasaqaatit annikitsut

piumasarisat annertuallaanngitsut, ass. aningaa-sarsiat isumaqatiginnissutigineranni, imaluunniit suliffiup imarisaannut tunngasut

små krav

piumasaqaatit appasippallaat

suliap nassuiarnerata/imarisaata sulisullu tarnimigut aamma/imaluunniit sulinermigut piginnaasaa-nut naleqqutinnginnera, tamatuma kingunerisarpaa sulisup susassaaleqilernera, soqutiginnikkunnaar-nera, sulerusussuseerunneralu

krav, for lave

piumasaqaatit appasissut

1) suliap nassuiarnera/imarisaata sungiusarsimaner-mik, misilittakkanik ilinniarsimassusermilluunniit annikitsuinnarmik piumasaqaatitalik

2) suliffimmi sulisussap suliassaanut naatsorsuuti-gisat imaluunniit piumasaqaatit annikitsuinnaat

krav, lave

piumasaqaatit erseqqissut

suliffimmit/suliassamit (pisortanit) naatsorsuuti-gineqartut piumasaqaatigineqartullu erseqqissut paa-sinartullu

klare krav

piumasaqaatit ersernerluttut

suliamut imaluunniit sulinermut kissaatigisat, naatsorsuutigisat, siunertat erseqqissumik nalu-naarutigineqarnikuunngitsut

uklare krav

piumasaqaatit imminnut assortuuttut

1) suliassamik naammassinninniarnermi sulisup misigisai; naatsorsuutigisat, kissaatit, piumasa-risallu assigiinngitsut ataatsikkoortinneqarsinnaan-ngitsuugajuttartut (ass. anguniagassat ersernerlun-nerat imaluunniit aqutsisut assigiinngiiaarpallaar-tunik isumaqarnerat patsisaalluni)

2) sulisup suliama imarisaanut tunngatillugu, imaluunniit suliap suliarineqarnissaanut tunngatil-lugu kissaatai piumasarisaalu sulisitsisumit allaa-nerusut

krav, modstridende

piumasaqaatit inornartut

suliamut imaluunniit suliassamik naammassinninni-arnermi piumasarineqartut naatsorsuutigineqartul-luunniit paasiuminaatsut imaluunniit annertuallaar-tutut misinnartut

uoverskuelige krav

piviusuunngitsutut misinnartog

avatangiisinut peqataannngitsutut misigineq, ima-luunniit nalinginnaasunit misilittakkanik allaaneru-sumik misigisaqarneq, piviusorsiuunnginneq misi-gisalluunniit paasiuminaatsut

uvirkelighedsfornemmelse

puiguttorney

eqqaamasaarutivinneq imaluunniit pisimasut ilaan-nik eqqaamasaaqarunnaarneq (amnesi), nappaatini assigiinngitsuni malunniutaasartog, soorlu puigut-torneymi

svækket hukommelse

Q

qaffassaaneq

suliassamik allanik imaluunniit ajornarnerusunik suliqaarsinnaalernissamik ilinniartitsineq imaluun-niit sungiusaaneq

opkvalificere

qajannaarneqarsimatilluni periarnissamut periaaseq

annersarneqarluni tiguagaqqanerme aniguiar-nerme periaaseq, ass. paarnaarussivinni napparsi-mavinnilu sulisunit atorneqartartog

frigørelsesteknik

qanimut suleqatigiit

suleqatigiit

1) suleqatigiit holdit gruppilluunniit ataatsimooru-samik angusaqarniarnermi imminnut qanittumik suleqatigiit

2) [ilaatigut ima atorneqartarpoq] suleqatigiit ajor-nartorsiuteqaratik avatangiisit aalajangersimasut tunuliaqtaralugit suleqatigiissinnaannerat aamma/imaluunniit angusaqarsinnaanerat

team

qaqqaqqalaarinninneq

mamarliineq, inummik nuanninngitsumik oqaati-ginninneq, imaluunniit inunnut tunngasunik pisi-masunilluunniit tusatsiakkanik siaruarterineq

sladder

qinngasaarineq ajoqutaanngitsoq

illaatiginninneq illaatigineqartumut ajoqusiinngitsoq

harmløst drilleri

qinngasaarneqartuartoq

suleqatinit pisortanilluunniit illaruuaatineqartartoq imaluunniit sakkortunerusumik malersorneqartartoq imaluunniit nikassarneqartartoq
skydeskiven for løjer

qisuariarfiginninneq

akissut, sulisitsisup suleqatilluunniit oqalunnikkut allakkatigulluunniit akissutaa, akissummi akisup suliamik sulialluunniit inerneranik paasinninnera, kinaassusersiunnginnera takuneqarsinnaalluni, akissut iluarinninnermik iluarinninnginnermilluunniit imaqarsinnaavoq
feedback

quiananngitsumik quiassorneq

ingasattajaartumik amiilaarnartumilluunniit quianartuliorneq, inuup tarnimigut illersorniarluni, imaluunniit amiilaarnartumik, sakkortuumik, tarnikkut artukkiisumik suliaqarnermini atorsinnaasaa
sort humor

qullersanit tapersorsorneqarneq

aqutsisut aalajangikkamut, periaatsimut imaluunniit suliamik naammassinninnermi illersuinerat, kaammattuinerat imaluunniit nersuaalarinninnerat
ledelsesmæssig opbakning

qunusaarineq

pissusilersorneq, isikkoq, ass. aalariaaseq, qissiminneq annilaanganartoq
truende adfærd

S

sakkortuumik misigisaqarneq

pisimasoq imaluunniit misigisaq sakkortooq, (tarnikkut) sivirusmik sunnerneqarneq ("traume"=grækerit ikimut taaguutaat)
traumatisk hændelse

sakkortuumik nalaataqarsimanerup kinguneranik tarnikkut uippakajaarneq

tarnikkut nappaat sakkortuumik imaluunniit annilaarnartorujussuarmik pisimasoqariataartoqarsimatillugu inuunerulluunniit navianartorsiorsimaneranit takkusinnaasoq
posttraumatisk belastningsreaktion; Post Traumatic Stress Disorder-PTSD

sinnarliorneq

sinnartarnerup nalinginnaasumit allanngornera, ass. sininneq ajulertalerneq, iteqattaartalerneq il.il.
søvnforstyrrelse

siorasaarineq

oqaariartuut, ass. unnerluussineq, suaartarneq, isussunneq imaluunniit pissusilersorneq "oqaasertalinngikkaluarlugit siorasaarineq (mingulertuine-rit)", ass. assaat atorlugit qimitsisuusaarneq, inummik allamik ajortumeeriniarnermik imaluunniit pillaaaniarnermik paasisitsineq
trussel

siunnersueriaaseq supervision

1) oqaloqatigiinnermi periaaseq, suliamut ineriartortitsinermut suleqatigiinnermullu tunngatillugu suliamut inuttullu pisinnaasat ineriartortinneri, siunnersuisup siunnersorneqartullu isumaqatigiinnerisigut pisartoq

2) oqaloqatiginneriaatsit assigiinngitsut ataatsimut taaguutaat, ass.: siunnersortinneq, suleqatigiit akornanni siunnersuineq, aqutsisut siunnersuinerat, ilit-sersueriaaseq coaching
supervision

soqutiginninneq

soqutiginninnermik, peqqissaarnermik, eqqarsarluuqaarnermik, aallussinnermik, isumassuinnermik, innimittarnermik takutitsineq, ass. "aqutsisut sulusunik soqutiginninnermik takutippaat; suliassani soqutiginnilluni suliailerpaat"
opmærksomhed

soriarsinnaannginneq

taamaatitsiinnarnermik, nukillalaarnermik, qanoq iliuuseqarsinnaanngissusermik ajornartorsiummilluunniit qaangiisinnaannginnermik misigisimaneq
magtesløshed

sorusussuseqannginneq

sulerusussuseqannginneq piumassuseqannginnerlu
initiativløshed

stressi

uippakajaarneq
timikkut imaluunniit tarnikkut artukkerneqarneq, ilungersorneq, eqqissisimanninneq, annilaanganermillu pilersitsisoq
stress

sukkasuumik sulineq

suliassat imaluuniit suliat ilaat sukkasuumik ingerlanneqartut

højt arbejdstempo

suleqataasut naammagisimaarinninnerat

sulisut ass. aqutsisut aalajangigaannik imaluuniit periaasiannik nuannarinninnerat imaluuniit nuannarnermik takutitsinerat

medarbejdertilfredshed

suleqatigiilersitsiniarneq

suliassamik aalajangersimasumik ataatsimut anguniagaqarnermi suliaqarsinnaanissaq anguniarlugu inunnik eqimattanik tarnikkut sunneeqatigiisinnanermullu sungiusaanneq, ass. suleqatigeeriaatsit assigiinngitsut atorlugit, asiarluni angalanerit, innasiornerit allallu timersuutit ilungersuanartut nuannarineqartorujussuupput, ilungersualluni timersornermi immikkut piginnaasat atorluarneqartarput

teambuilding

suleqatigiilluannginneq

inuit immikkoortortaqarfiilluuniit akornanni aaqqiagiinnginneq, atassuteqarfigeqatigiittartut imaluuniit ataatsimut suliassamik naammassinniaqatigiittussat akornanni suliffimmi tarnikkut inooqatigiinnikkullu aaqqiagiinnginnerit

samarbejdsvanskelighed

suleqatigiinneq

1) inuit arlaqartut ataatsimoorlutik suliaqarnerat, ass. ”naatsorsuuserisut pingasuullutik suleqatigiil-lutik naatsorsuusioqatigiipput” [tassa suliamik arlaannulluuniit atanngitsumik nassuiaasineq]

2) suliassat arlariinnit suliarineqartillugit ajornartorsiuteqarani sulinnermut atorneqartartoq, suliassap naammassiniarnerani suleqatigiit imminnut pinngitsoorsinnaanngillat imaluuniit ikioqatigiinnissartik pisariaqartittarpaat, arlaasaluunnit suli-aasa inernerit pisariaqartittarlugit, ass. ”suliassap piffissaq eqqorlugu naammassineranut suleqatigiil-luarneq patsisaavoq”, ”gruppe A-miittut gruppe B-miittuniit suleqatigiilluarnerujussuupput” [tassa suup arlaata ajunngitsumik ingerlaneramik oqaatiginninneq]

3) pisortatigoortumik, ataqatigiinnerit nassuiarneqarsimasut imaluuniit suliffeqarfiit, immikkoortortaqarfiit inuillu akornanni pinngitsoorsinnaanngisat, ass. ”taakku kommunit marluk suleqatigiilernis-

sartik pillugu isumaqatigiissuteqarput” [tassa annikinnerusumik ataqatigiinnermik oqaatiginninneq]

4) suliffeqarfimmi inuit akornanni ataqeqatigiinneq, ass. ”maani suleqatigiinneq sakkortusaarfiunngilaq, suleqatigiiffiullunili” [tassa ajunngitsuugajuttumik suliffinni tarnikkut atugarisatigut pissutsit pillugit oqaatiginneriaaseq]

samarbejde

suleqatigiinnermi ajornartorsiuteqarneq

ataatsimut suliassamik naammassinninniarnermi inuit immikkoortortaqarfiilluuniit akornanni suliffimmi tarnikkut inooqatigiinnikkullu aaqqiagiinnginnerit ajornartorsiutaalersimasut, imaluuniit sakkortuumik akuliinnermut patsisaasut

samarbejdsproblem

suleqatigiinnermi pissutsit

pissutsit, nuannaarneq, qiimmatsanneq, ikinnguti-giinneq, ataatsimoorfeqarneq (”suleqatigiinnermi pissutsit nuannersut”) imaluuniit annilaanganeq, kamassimaneq, akerleriinneq, nikassuineq (”suleqatigiinnermi pissutsit nuanninngitsut”)

arbejdsklima

suleqatigiit

qanimut suleqatigiit

1) suleqatigiit holdit gruppilluuniit ataatsimoorus-samik angusaqarniarnermi imminnut qanittumik suleqatigiit

2) [ilaatigut ima atorneqartarpoq] suleqatigiit ajornartorsiuteqaratik avatangiisit aalajangersimasut tunuliaqutaralugit suleqatigiissinnaanerit aamma/imaluuniit angusaqarsinnaanerit

team

suleqatigiit imminnut aquttut

suliassat annertunerusut, ass. immikkoortortaqar-fimmi ataatsimi suliassat, sulisunut holdinut suliak-kiissutigineqartut, suliakkinneqartut namminneer-lutik pisortatigoortumik aqunneqaratik suliassap piareersarnera suliarineqarnissaalu aaqqissuuttis-savaat

selvstyrende grupper

suleqatigiit nikittaattut

suliap piareersarnera, suliassat ulloq unnuarlu suli-arineqartarnissaat anguniarlugu sulisut gruppik-kuutaat sulisarfiisa sapaatip akunnikkaartumik nikerarnerat

holddriftsarbejde; skifteholdsarbejde; skifte-arbejde

sulerusussuseq

1) inuup suliainik aallussinissaanut nukik pingaar-luinnartoq, aalajangiilluinnartoq

2) pisariaqartitaq suliap aqutugalugu pineqartartoq *arbejds motivation*

suliakkiissutit allanngortinneqarpiarsin-naangitsut

suliassat qanoq suliarineqarnissaanut sunniuteqar-piarsinnaanginneq

stærkt bundne arbejdsopgaver

suliamik iluarisimaarinninneq

sulinermi suliap (tamaasa) nalilerneranni nuanner-sumik ajunngitsumillu misigisimaneq

arbejdstilfredshed; tilfredshed

suliamik naammagisimaarinninneq

naammagisimaarinninneq

sulinermi angusarisimasat (tamaasa) nalilerneranni nuannersumik ajunngitsumillu misigisimaneq

arbejdstilfredshed; tilfredshed

suliamik nalitunerulersitsineq

suliap imarisaannik allanngortitsineq, suliffimmi pissutsit annertusineqarnerat (nuannernerusunngor-tinnerat)

jobberigelse

suliamik nuannarinninneq

1) suliamik naammagisimaarinninneq

2) misigissuseq, suliap suliarinittup pisariaqarti-taannik pingaarutilinnik tunniussinera

arbejds glæde

suliamik patsiseqartumik ajoquteqalersima-neq

suliffimmi pissutsit siviisumik atuussimasut kingunerisaannik napparsimalerneq, nappaatip ersiutaanik peqalerneq sulisinnaassutsilluunniit killeqalerner

arbejdsbetinget lidelse

suliamut tunngatillugu ikorfartorneqarneq

sulinermi qularnermi nalornisaqarnermiluunniit suliffeqarfimmi ilinniarsimasap assinganik ilinnia-galimmit, imaluunniit suliamut assingusumik sulia-limmik/tunuliaqutaqartumit, pisortaasumilluunniit ikiorneqarsinnaaneq, ass. suleqatigiit marluk nalor-nissutit pillugit oqaloqatiginneratigut

faglig støtte

suliamut tunngatillugu ineriartorneq

sulinikkut imaluunniit suliffiup avataatigut ilinni-aqqinnikkut, suliamut ilinniarsimasamulluunniit tunngasumik pikkorissineq, suliffiup iluani misilit-tagaqalernerimik, suliamik paasinninnermik, sulia-mullu pikkorissinnermik ilaqartoq

faglig udvikling

sulianik nikisiterineq

suliffiup nuunnera imaluunniit suliffimmik paar-laassineq suleqatigiit akornanni suliassanik paar-laannerusinnaavoq; inuit akornanni suliffiup nutsernera imaluunniit nikerinnera (tassani suliassat pineqarsinnaapput); suliffigisamit nutserneq ima-luunniit suliffigisamik paarlaanneq, imaluunniit maskiinat nutserneri/parlaatsinneri

omrokering

suliap annertusinera

suliassaqarnerulernerimik kinguneqartumik suli-assat allanngornerat, suliffiup nalitunerilerneranik kinguneqarsinnaasoq

jobudvidelse

suliap imarisaa

1) suliassat tunngavigalugit sulinerup qanoq issusia

2) suliffiup isumaqassusia, suliffiup pingaassusia

3) sulisup suliffia (suliap imarisai) inuunermini pisariaqartitaanik imaluunniit peqqissusianik ajunngitsumik sunniisoq

arbejdets indhold

suliap ingerlannera

suliassap piareersarnera malillugu suliap ingerlan-nera/suliassamik ingerlatsineq

arbejdets udførelse

suliap nalunassusia

suliassap qanoq nalunartigineranik (inuiaqatigiit agguaqatigiisillugit paasinnittariaasiannut sanilliullugu) allattuiffik, ass. sulisorineqartussap ilinniar-simasuunnissaa imaluunniit suliutigaluni ilinniarnissaa pisariaqarnerseq

arbejdets sværhedsgrad

suliap piareersarnera

suliassap piareersarnera

1) suliassap pilersaarusionera, aaqqissuunna, nassuiarneralu

2) sulinerup ilaa suleriaasissamik, suliassap ingerlanneqarnissaata pilersaarusionissaanik suliassallu tulleriiarnissaannik isumaliutiginninnertalik. Amerlanertigut suliassamik suliartussamit atorneqartarpoq, nalinginnaasumik allamit, sulisitsiuunerusumit, suliassap piareersarnera suliarineqartarpoq

arbejdstilrettelæggelse; arbejdets tilrettelæggelse

suliaq

atorfiup taaguutaa suliffeqarfimmiluunniit inissisimaffik

jobfunktion

suliaq assigijartooq

allatut ajornartumik suliassap ilaannik uteqattaaraluni suliartarpoq, uteqattaarineq ilaatigut sekundikaarlugit pisarpoq, imaluunniit ("pinngitsoorneqarsinnaanngisumik suleqatigiinneq"), taamatut suliartarpoq ilaatigut siviisumik pisarpoq, timillu ilaannik aalajangersimasumik artukkiisaraluni

ensidigt, gentaget arbejde (EGA)

suliaq navialiffiusinnaasoq

naatsorsueqqissaartarfinni naatsorsukkat eqqarsaatigalugit suliassat/suliffiit ajutoorsinnaanermik annertuumik periarfissallit

risikofyldt arbejde

suliaq uippakajaarnartooq

suliaq artukkiisoq, artukkerneqarnermi tarnip qanoq issusia; ass. ilungersorneq, annilaanganeq, nikallunganeq, uumissueqqajaaneq, sinnarlioneq, artukkerneqarnermi timip qanoq issusia; timip qisuar-artarnerata/periataarsinnaanerisa oqimaaqatigiinnerisa allanngornerat

stressende job

suliassanik naammassisaqarneq

1) suliassap aalajangersimasup naammassinissaanut nukiit atukkat

2) suleriaaseq/periaaseq suliassamik naammassininiarnermi atorneqarsinnaasoq

opgaveløsning

suliassap nassuiarnera

suliassanut, akisussaaffinnut, pisinnaatitaaffinnut, naatsorsuutigisanut allanullu nalunaarsuiffik, nalunaarsuiffimmi nassuiaassutigineqarput atorfimmumut taaguutip imarisai, suliassat suliffeqarfimmilumi inissisimaneq

jobbeskrivelse

suliassap piareersarnera

suliap piareersarnera

1) suliassap pilersaarusionera, aaqqissuunna, nassuiarneralu

2) sulinerup ilaa suleriaasissamik, suliassap ingerlanneqarnissaata pilersaarusionissaanik suliassallu tulleriiarnissaannik isumaliutiginninnertalik. Amerlanertigut suliassamik suliartussamit atorneqartarpoq, nalinginnaasumik allamit, sulisitsiuunerusumit, suliassap piareersarnera suliarineqartarpoq

arbejdstilrettelæggelse; arbejdstilrettelæggelse

suliassaq agguluttoq

suliaq suliassanik allanik imminnut attuumavallaanngitsunik suliassaqarfiusoq, imaluunniit suliassat ilaat piffissani assigiinngitsuni suliarsariallit

opsplittet opgave

suliassaq kajuminnartooq

suliassaq suliarerusunnartooq, eqqarsaatersornartooq, ineriartornartooq imaluunniit suliap imarisaa nuannersortalik

inspirerende arbejdsopgave

suliassaqarpallaarneq

suliassarpasuit imaluunniit suliassat nalunartut, piffissami aalajangersimasumi (sivikitsumi) naammassisat

stor arbejdspress

suliassarititaasut nalunaarsorneri

suliassanik, akisussaaffinnik, pisinnaatitaaffinnik allarpassuarnillu atorfimmumut, suliassanut suliffeqarfimmiluunniit sumi inissisimanermut nalunaarsuiffik, nalunaarsuiffik nalinginnaasumik allagaasarpooq

funktionsbeskrivelse

suliassat assigiiaat

1) suliassat assigiiaat imaluunniit suliassat imariisaat annikitsuinnarmik piumasussimik nuannarininnermilluunniit pilersitsisartut

2) suliassat timip ilaanut aalajangersimasumut tannimulluunniit artukkiisut (aamma takuuk: assigiiaamik periaaseqarneq)

ensidige arbejdsopgaver

suliat assigiiaaginaat

suliassanik assigiiaanik sulisarnermik suliarinissaa eqqarsaatigisariaarussimasooq imaluunniit suliarilernerani qanoq suliarissallugu eqqarsaatigissaaarsimasaq

rutinearbejde

suliffeqarfimmi kulturi

suliffeqarfimmi suliffimmiluunniit ileqquliussat, pissusilersuutigisartakkat, ileqqut ilisarnaatit, pingaartitat, isummat symbolillu

virksomhedskultur

suliffeqarfiup aaqqissuunera

eqqarsaatit, piareersarnerit pilersitsinerillu suliffimik/suliffeqarfimmik pilersitsisut, tassani pineqarlutik aqutseriaatsit, suleqatigeeriaaseq, suliffiup atortutigut iluarsagaanera, immikkoortortat immikkoortiterneri, suliassat piareersarneri suliarineqarnerallu

arbejdsorganisering

suliffeqarfiup aaqqissuunnerata piareersarnera

suliffeqarfiup aaqqissuunnerata imaluunniit suliassap piareersarnerata allannagortinnera taakkuluunniit ineriartorteqqinnissaat pillugu suliniut, ass. nutaamik aaqqissuussinermik, nikittaalluni sulisarnerni kiisalu suleqatigiilersitsiniarnermi

arbejdsorganisatoriske foranstaltninger

suliffeqarfiup attaveqaateqarfigisartagai

attassuteqarfigisartakkat imaluunniit suliffeqarfiit, immikkoortortaqarfiit, inuit akunnerminni pinngitsoorsinnaangisaat pisortatigoortut, ass. suleqatigiillutik suliassanik naammassinninniarnerminni

samarbejdsrelationer

suliffik ineriartorfiusooq

suliffik suliassanik suleqatit piukkunnassusiinik piginnaasaqarfiinillu pitsanngoriartitsinermik ineriartortitsiffiusooq

udviklende arbejde

suliffiup iluani nikerarneq

sulisut suliaminnik paarlaannerat, ass. skema mallillugu, skemami allassimasarpooq qaqugu qanorlu siviisutigisumik sulinissaq

jobrotation

suliffiup suliassarititai

sulinermi tarnikkut atukkat qanoq annertutigisumik sunniisarnerinik nassuiaat, tarnikkut atukkat makku eqqarsaatigalugit; nammineersinnaassuseqarneq, sunneeqataasinnaassuseqarneq, suliap isumaqarnera, ilikkarnissamut periarfissaqarneq, inoqatinut attaveqarneq

jobindhold

sulilluni ajutoorneq

timikkut tarnikkuluunniit ajoqusernermik kinguneqartumik, sulinermi suliffimmiinnermiluunniit tassannaannaq pisoqarnera, sivikitsukullammilluunniit sunnerneqarneq

arbejdsulykke

sulinermi ajoquserneq

sulinermit ajoqusernermut sulillunilu ajortoornernut taaguut ataatsimoorussaq

arbejdsskader

sulinermi sukkassuseq

suliassap ataatsip suliarinerani sukkassuseq eqqarsariallaqqissuserluunniit, sulianut katitigassanut suleriaaseq assigiiaartoq, suliassanulluunniit sukkasuumik suliarisariaqartunut atorneqartartoq

arbejdstempo

sulinermik pissuteqartumik uippakajaarneq

sullivimmi pissutsit pissutaallutik timikkut tarnikkuluunniit ilungersorneq

stress, arbejdsbetinget

sulinermit ajoquserneq

1) timikkut tarnikkulluunniit ajoqut, nappaammut ersiut sulisinnaassutsilluunniit killeqarnera, suliffimmi siviisuumik pissuserineqarsimasut patsisigalugit pinngortoq

2) suliamic patsiseqartumik ajoqutigineqalersinnaasut pisortatigoortumik taarsiissutigineqartussat akuersissutigineqarsimasut
erhvervsygdomeq

sulinngitsoorneq

1) sulisup suliartunngitsoornera

2) sulisup sulisulluunniit tamarmiullutik napparsimanermik, naartunermik, erninermi sulinngiffeqarnermik, sulinngikkallarnermik allamilluunniit patsiseqarluni akuereqarluni suliffimmiinngitarnerat
fraværet

sulisoqarnermut politikki

1) aqutsisut sulisunut isiginninnerat imaluunniit pissusii

2) najoqqutassiat, isumaqatigiissutit, pilersaarutini nalunaarutit, suliffeqarfimmi periaatsit allassimasut allassimangitsullu (aningaasarsianut isumaqatigiissutit, sulisoqarnermut atugassarititaasunik kiisalu makkununga najoqqutassianut; pujortarneq, imigassamik atuineq, suliffeqarfimmi atugarisat il.il, aqutsisut isumaannik imaqarsinnaaput)
personalepolitik

sulisoqarnermut politikkiimi suliniutit

suliniutit, aaqqiissutit, aqutsisut sulisunut isiginninnerannik imaluunniit pissusiinnik allannngortitsineq
personalepolitiske tiltag

sulisuumik oqaloqatiginninneq

pisortatigoortumik sulisup pisortallu ataatsimiinnerat, sulisup suliaasa qanoq ingerlanerat pillugit ataatsimiinneq
medarbejdersamtale

sulisunik ineriartortitsineq

1) sulisut ilisimasaasa (piukkunnassuseq, paasininneq), sapinngisaasa (piginnaasaqarneq, pikkorissuseq) imaluunniit piumassusaasa (periareersimaneq, kajuminneq) annertusinerat imaluunniit taakkunatigut pisuunnguallannerat

2) suliffeqarfimmi sulisut ilisimasaasa, sapinngisaasa imaluunniit piumassusiisa annertusinnissat pisuunnguallannissaalluunniit anguniarlugu suliuteqarneq, aallartitsineq
medarbejderudvikling

sulisunut atugarititaasut

suliffeqarfimmi sulisunut atugassarititaasut, makkununga tunngatinneqarajuttartut; atugarissaarinnissamat, inuit suliffiusut iluarsaanerit, tunissutianut aningaasarsiat saniatigut iluanaarutit; ass. ”isumaqatigiissut aningaasarsianut sulisoqarnermullu atugarititaasunik tamanut atuuttoq”
personaleforhold

sulisut ineriartornissaat siunertaralugu oqaloqatiginninneq

sulisup pisortaatallu ataatsimiittarnerat pilersaarsiorluagaq aalajangersimasumik pisortoq (ass. ukiu-moortumik), ataatsimiinnermi aqquissuulluakkamik piareersarluakkamillu oqaloqatigiinnikkut qulakkeerneqartarpoq sulisup imminut nalilerner, nalilinnermi pineqartup ineriartortitsinikkut anguniagassaasa pilersaarutaasalu takussutissaqalernissaat anguniarneqartarpoq, ataatsimiinneq pilersaarutit isumaqatigiissutigisimasat (suut oqallisigineqassanersut, naalisaneq qanoq isikkoqartinneqassanersoq, il.il.) malillugit ingerlanneqartarpoq
medarbejderudviklingssamtale (MUS)

sulisut sunniuteqaqataanerit

sulisut suliffimmi pissutsinut, suliffiup aaqquissuunneqarneranut taassumalu qanoq ingerlanneqarnissaanut sunniisinnaasuseqarnerat imaluunniit aalajangiisnaataaernerat
medarbejderindflydelse

sulisut taarseraappallaartut

suliffeqarfimmi sulisut nikerarnerujussuat, ass. sulileraluartut piffissaq sivikitsuunnaq sulereerlutik soraartarnerat
personalegennemtræk

sullivimmi aqqissuussinerup ineriartortinera

1) suliffeqarfiup pitsaasumik kinguneqartussamik suliyaasa, suleriaasiata, aaqqissuusaaneratalu allan-gornerat

2) aqutsisut sulisullu (inuttut/suliffimminnulluun-niit tunngatillugu) ilinniarnerat, paasinninnerat, nutaaliornerat, suliffeqarfimmu/suliffigisamat pitsannguallaataasoq
organisationsudvikling

sullivimmi pissutsinut pissutaasut

pissuseq, piumasaqaat pisinnaasalluunniit ilaat suliffiup avatangiisiinik ersersitsisut, ass. ”sullivimmi atortutigit avatangiisit pissutaasut” soorlu nilleq, nipiliorneq, sukkassuseq imaluunniit ”sulivimmi tarnikkut inooqatigiinnikkullu atugassarititaasut” soorlu imminersorluni sulineq, ilinniarnissamat periarfissat, sunneeqataasinnaaneq, uippakajaarneq, kisimiilluni sulineq, atuuffiit imminnut assortuut-tut
arbejdsmiljøfaktor

sullivimmi pissutsit

1) sulisup suliffimmini misigisai, suliffeqarfimmi pissutsit sulisumut sunniuttartut imaluunniit sulif-feqarfimmi pissutsit sulisunut atugassarititaasut

2) sulisut tamarmiullutik suliffeqarfimmi misigi-saat

3) suliffeqarfimmi pissutsinik piumasaqaatinil-luunniit ataasiakkaanik amerlasuunilluunniit isi-ginnaarnikkut (”nakerisarsiunngitsumik”) nalilii-neq
arbejdsmiljø

sullivimmi pissutsit artukkiisut

suliap suleqatigiinnerulluunniit timikkut imaluun-niit tarnikkut nungullarsaataasut, peqqissutsimik ajoqusiisut
belastende arbejdsforhold

sullivimmi tarnikkut atukkat pissutaanerat

pissutsit akornanni pissuseq ataaseq ataatsimooru-taasumik tigussaangitsutigit ersiutaasoq, soorlu; namminersorsinnaaneq, ilikkarsinnaaneq, sunnee-qataasinnaaneq, uippakajaarneq, kisimiilluni suli-neq, atuuffiit imminnut assortuunnerat, nakkarsaa-neq
psykisk arbejdsmiljøfaktor

sullivimmi tarnikkut inooqatigiinnikkullu atugassarititaasut

suliffeqarfimmi atortutiguunngitsoq atortitaasut, sulisut akornanni pinngortartut, ass. suleqatigiin-nikkut ilinniartinneqarnissamat periarfissat, atuuf-fiit imminnut assortuunnerat, nikassuinerit
psykosociale arbejdsmiljøfaktorer

sullivinni tarnikkut atukkat

1) suliffimmi pissutsit atugarisallu (aamma taane-qartartut; sullivinni tarnikkut inooqatigiinnikkullu atukkat) aamma/imaluunniit sulinermi atugarisat tigussaangitsut, suleqataasumit ataatsimit suleqa-tigiinnilluunniit tamanit misigineqartartut

2) suliffimmi immikkut pissutsit inuup ataatsip su-liamik nuannarinnissinnaanerminut pingaartutut isigisai
psykisk arbejdsmiljø

sullivinni tarnip pissusiinik ilisimasat

tarnip pissusiinik ilisimatusarfiit ilaat, tassani inuit suliffimminni atugarisartagaat sammineqartarpoq
arbejdspsykologi; arbejds- og organisations-psykologi

sunneeqataaneq

sulisut suliffimmi pissutsinut, aaqqissuunneqarne-ranur suliassallu ingerlanneqarnerannut sunneeqa-taasinnaanerat aalajangeeqataasinnaaneralluunniit
medindflydelse

sunneeqataasinnaaneq

suliffimmi pissutsinut, aaqqissuussinermut taakku-ninngalu piareersaanernut sunneeqataasinnaassuse-qarneq aalajangiisinnaanerluunniit
indflydelse

T

takutitsineq

paasissutissanik aalajangikkanillu inuup ammasu-mik paasitinneqarnera
konfrontation

tangilik

isumaqartitsisoq, iluarisimaartitsisoq
meningsfuld

tangilimmik suliagarneq

suliffik suliassarpassualik
meningsfuld beskæftigelse

tapersorsorneqarneq

suliffimmi ajornartorsiummik naammattuinermi, ass. suleqammit imaluunniit suleqatinit, siunner-sorneqarsinnaaneq, ikiorneqarneq imaluunniit ikiorneqarsinnaaneq
social støtte

tarnikkut artukkerneqarneq

(suliffimmi) pissutsit tarnikkut sakkortuumik sunniisut imaluunniit tarnikkut inuuneqarnermut nukillaarsaat (suliffimmi tarnikkut atukkat soorlu atuuffiit imminnut assortuunnerat, malersuinerit, suliffimmi atorutigut atugassarititaasunit soorlu nipiliornerit, suleqatigiit nikittaattarnerat patsisaa-sinnaapput)
psykisk belastning

tarnikkut ikiueqqaarneq

tarnikkut ikiorserneqapallanneq ass. sulinermi ajutoortoqarnerata kinguninngua
psykisk førstehjælp

tarnikkut inooqatigiinnikkullu atugassari-taasut

suliffeqarfimmi inuit (tamarmik immikkut tarnik-kut pisariqartitalit) suleqatigiinnerisa akornanni (inooqatigiinnermi) pissutsit (susat, naatsorsorne-qarsinnaasut) suliffeqarfimmillu ataatsimut pis-sutsinik pilersitsinerat
psykosociale betingelser

tarnikkut katsorsartinneq

peqqissuunissamik tarnikkut suliniut
psykologisk behandling

tarnikkut naalliutitsineq

aaqqissuussamik tarnikkut sakkortuumik ajortu-mik sunniineq ajoqusiiniarnermik siunertalik, ass. malersuinerit, ingasattajaartumik nikassuinerit
psykisk terror

tarnikkut nakuuserfigineqarneq

1) soorasaarinerit, ingasattajaartumik kanngunar-saanerit ingasattajaartumillu nikassuinerit [na-linginnaasumik isumaa]

2) timikkut nakuuserfigineqarnerup tarnimut sun-niutaa [1-imut naleqqiullugu annertunerusumik isu-maqarpoq]

3) tugarujussuarneq suliffimmilu sakkortuumik pisoqarsimatillugu misigisat, imaluunniit pinngit-

soorani misigisariaqarsimasat [taaguut sulinermi ajoqusernermut atorneqartarpoq, ass. pinngitsaali-neqarluni sulitilluniluunniit imminortumik isigi-saqarneq, tarnikkut nakuuserfigineqarnertut oqaa-tigineqarsinnaanngitsoq]
psykisk vold

tarnikkut peqqissuseq

1) tarnikkut atugarisat (taamaattuartut)

2) tarnikkut ajoqusersimanermik nassuiaat
psykisk helbred; mentalt helbred

tarnikkut piumasaqaatit

suliasamik naammassinninnissamat eqqarsaar-taatsikkut piumasaqaatit, ilimagisat, naatsorsuutit, ass. naammagittarneq, qasujaanneq, pissutsinut nutaanut naleqqussarsinnaasuseqarneq
krav, psykologiske

tarnikkut qisuariaatit

sakkortuumik misigisqaqarsimanermi tarnikkut kingunerluutit
psykiske reaktioner

tarnikkut timikkullu sungiusarneq

ilinniarnermik aaqqissuussineq (nakuuserartunik sullissisunut piukkunnarsagaq ass. parnaarussanik imaluunniit tarnimikkut napparsimasunik sullita-linnut) timip tarnillu/silatussutsillu atoriataarsin-naanissaannik ilinniarneq, ass. makku ilinniarne-qartarput; aniguinissamat iliuuserisinnaasat kiisalu eqqissisimarpaluttumik pissusilersornissaq
psykofysisk træning

tatiginninnginneq

tutsuiginninnginneq, upperinninnginneq
mistillid

tatiginninnginneq

1) inummut tatiginninnerup annikillinera (tatigin-nikkunnaarneq) inuilluunniit arlallit akornanni tati-geqatigiinnerup annikillinera, aklerliinnerup ma-linniutigigajuttaga

2) [immikkut isumalik] mianersoqqusinermi soraar-sitsinermilu atorneqartarpoq (pissutsinik illuinnaa-siorluni naliliinermi)
manglende tillid

tatiginninnginnermik nalunaaruteqarneq
allakkatigut oqaatitigulluunniit inuup naatsorsuutigisinnaannginneranik tatiginnginneranilluunniit nalunaarutiginninneq
mistillidserklæring

tiinganiakujuffigineqarneq
qaninniarfigitikkusunnani qaninniarfigitinneq, tiinganiarfigineqarneq, oqaluffigineqarneq, attuualaartinneq, tiinganissamat ”neqeroorfigitinneq”
seksuel chikane

timikkut malunniutit
tarnikkut artukkerneqarnerup sunnerneqarnerulluunniit takussutissai; napparsimaneq, artukkerneqarneq, timip ilaata pisinnaasaasa timillu pisinnaasaasa annikillineqarnerat
fysiske symptomer

timikkut nakuuserfigineqarneq
timikkut nakuuserfigineqarneq (annersartinnikkut, tukertartinnikkut, erfagiunneqarnikkut, il.il.)
fysisk vold

timikkut nukillalaarneq
timikkut qasorujussuarluni misigineq
fysisk udmattelse

timikkut tarnikkullu anniaatit
timikkut nappaatit imaluunniit nappaatit ersernerat, tarnikkut atukkat imaluunniit artukkerneqarnikkut ersertoq
psykosomatiske lidelser

timikkut tarnikkullu nalerisimaarneq
1) inuup misigissusaa inuilluunniit misigissusaat makkuusut; peqqissuseq, inuummarissuseq, ineriartorneq, inuulluataarnerlu [nalinginnaasumik isumaa]

2) pissutsinit ass. suliffimmi misigisat, sunnertinnerit, ”tunissutit” naatsorsuutigisamit allaanerungitsut, [immikkuullarissumik isumaqartillugu, sullivinni avatangiisinik misissuinermi atorneqarajuttartaq, il.il.]
trivsel

U
uippakajaarneq
stressi
timikkut imaluunniit tarnikkut artukkerneqarneq, ilungersorneq, eqqissisimanninneq, annilaanganermillu pilersitsisoq
stress

uippakajaarneq
uippakajaarnermit qisuariaat
avataanit artukkigaanermi ass. tarnikkut qisuariarneq makkunuunatigut ersertartaq; ilungersorneq, annilaanganeq, nikallunganeq, uumisoqqajaaneq, sinnarlunnerluunniit imaluunniit timip qisuariarnera, ass. ima ersersinnaasoq; timip qisuariartarnerata/periataarsinnaanerisa oqimaaqatigiinnerisa allangornerat
stressreaktion; stresstilstand

uippakajaarnermit qisuariaat
uippakajaarneq
avataanit artukkigaanermi ass. tarnikkut qisuariarneq makkunuunatigut ersertartaq; ilungersorneq, annilaanganeq, nikallunganeq, uumisoqqajaaneq, sinnarlunnerluunniit imaluunniit timip qisuariarnera, ass. ima ersersinnaasoq; timip qisuariartarnerata/periataarsinnaanerisa oqimaaqatigiinnerisa allangornerat
stressreaktion; stresstilstand

uippakajaarnerup kingunerisaanik tarnikkut qisuariarneq
artukkerneqarnermi tarnip qanoq issusaa, ass. ilungersorneq, annilaanganeq, nikallunganeq, uumissueqqajaaneq, sinnarliorneq
stress, psykisk

uippakajaarnerup kingunerisaanik timikkut qisuariarneq
qaratsap artukkerneqarnerata kingunerisaanik timip qisuariarnera soorlu timip qisuariartarnerata/periataarsinnaanerisa oqimaaqatigiinnerisa allangornerat
stress, fysiologisk

uippakajaarnerup sunniunna

timikkut tarnikkulluunniit artukkerneqarneq ass.
isummamut ima sunniussinnaasoq; ilungersorneq,
annilaanganeq, nikallunganeq, uumisoqqajaaneq,
sinnarlioneq imaluunniit ass. timip ima qisuariar-
nera; timip qisuariartarnerata/periataarsinnaanerisa
oqimaaqatigiinnerisa allanngornerat
stresspavirkning

unnuarsiorneq

suliffik unnuami suliffigineqartartoq, nal. 22 - 06
suliffigineqarajuttartoq
natarbejde

unnuarsiornermi taarsiineq

sulisut nikinnerisa pingajuat ass. nal. 22 - 06
natskift